2026-46-RE

Causa 2026-46-RE

(Galván c/ Govern d'Andorra)

Número de registre 265-2026. Recurs d'empara

Sentència del 12 d'octubre del 2026

BOPA núm. 119, del 21 d'octubre del 2026

En nom del Poble Andorrà;

El Tribunal Constitucional;

Atès l'escrit presentat i registrat al Tribunal Constitucional, el 27 de maig del 2026, per la representació processal de la Sra. Fernanda Desirée Galván, mitjançant el qual interposa un recurs d'empara contra la sentència del 7 de maig del 2026, dictada per la Sala Administrativa del Tribunal Superior de Justícia, per una presumpta vulneració dels drets a la defensa, a obtenir una decisió fonamentada en Dret i a un procés degut, reconeguts a l'article 10 de la Constitució, i, atès que demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració dels drets esmentats, que anul·li la resolució impugnada, que acordi la retroacció de les actuacions per tal que la Sala Administrativa dicti una nova resolució plenament respectuosa amb els drets fonamentals i amb el mandat constitucional establert per aquest Tribunal Constitucional, acordant la suspensió cautelar de l'execució de l'ordre d'expulsió administrativa mentre es tramita aquest recurs d'empara, ateses les conseqüències personals, familiars, laborals i terapèutiques irreversibles que la seva execució comportaria;

Vista la Constitució, especialment, els articles 10, 41.2, 98 c) i 102;

Vista la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, especialment, el títol IV, capítols primer i sisè;

Vist l'aute del Tribunal Constitucional del 13 de juliol del 2026 que va admetre a tràmit aquesta causa amb efectes suspensius;

Vist l'escrit d'al·legacions presentat i registrat al Tribunal Constitucional, el 29 de juliol del 2026, pel Ministeri Fiscal;

Vist l'escrit d'al·legacions presentat i registrat al Tribunal Constitucional, l'1 de setembre del 2026, pel Govern;

Vistes les conclusions formulades dintre de termini per les parts i pel Ministeri Fiscal;

Escoltat l'informe del magistrat ponent, Sr. Víctor Torre de Silva López de Letona;

1. Antecedents processals davant les jurisdiccions ordinàries

1.1. La representació processal de la Sra. Fernanda Desirée Galván va presentar una demanda jurisdiccional contra la resolució del Govern (19 de febrer del 2025) que desestimava el recurs formulat contra l'ordre d'expulsió administrativa del territori nacional per una durada de 10 anys, dictada per la ministra de Justícia i Interior del 31 d'octubre del 2024, en què demanava que es deixés sense efecte la mesura d'expulsió.

1.2. El 24 de setembre del 2025, la Secció de Contenciós-Administratiu 1 de la Batllia va dictar una sentència mitjançant la qual acordava estimar parcialment aquesta demanda i decidia que l'expulsió de la recurrent havia de reduir-se a 4 anys.

1.3. Tant el Govern, com la representació processal de la Sra. Fernanda Desirée Galván van formular apel·lació contra aquesta decisió, i, el 18 de desembre del 2025, la Sala Administrativa del Tribunal Superior de Justícia va dictar una sentència que decidia desestimar ambdós recursos d'apel·lació i confirmar la decisió de la primera instància.

1.4. El 14 de gener del 2026, la representació processal de la Sra. Fernanda Desirée Galván va interposar un recurs d'empara contra la sentència del 18 de desembre del 2025, dictada per la Sala Administrativa del Tribunal Superior de Justícia, per una presumpta vulneració dels drets a la defensa, a obtenir una decisió fonamentada en Dret i a un procés degut, reconeguts a l'article 10 de la Constitució.

1.5. El 27 d'abril del 2026, el Tribunal Constitucional va dictar una sentència que estimava aquest recurs d'empara, declarava que s'havia vulnerat el dret a la jurisdicció, reconegut a l'article 10 de la Constitució, en el seu vessant del dret a obtenir una decisió fonamentada en Dret, en relació amb l'exigència de proporcionalitat entre la mesura d'expulsió i la situació personal i familiar de la recurrent, anul·lava la sentència del 18 de desembre del 2025, dictada per la Sala Administrativa del Tribunal Superior de Justícia, i, retrotreia les actuacions davant d'aquesta, per tal que, amb plenitud de jurisdicció, dictés la resolució que fos procedent en Dret (causa 2026-5-RE).

1.6. El 7 de maig del 2026, la Sala Administrativa del Tribunal Superior de Justícia va dictar una sentència que decidia desestimar ambdós recursos d'apel·lació i confirmar la decisió de la primera instància.

1.7. El 27 de maig del 2026, la representació processal de la Sra. Fernanda Desirée Galván va interposar un recurs d'empara contra la sentència del 7 de maig del 2026, dictada per la Sala Administrativa del Tribunal Superior de Justícia, per una presumpta vulneració dels drets a la defensa, a obtenir una decisió fonamentada en Dret i a un procés degut, reconeguts a l'article 10 de la Constitució.

2. Argumentació jurídica

2.1. Argumentació de la recurrent

- La recurrent al·lega que la nova sentència de la Sala Administrativa, lluny de donar compliment material, real i efectiu al mandat constitucional, es limita essencialment a ampliar formalment la motivació precedent, reiterant pràcticament les mateixes conclusions, mantenint intacte el resultat final, sense efectuar una autèntica ponderació individualitzada de les seves circumstàncies personals, familiars, socials, terapèutiques i penitenciàries, motiu pel qual es vulnera el seu dret a obtenir una decisió fonamentada en Dret.

- Retreu a la Sala Administrativa fonamentar la proporcionalitat de l'expulsió administrativa en la naturalesa i en la gravetat dels fets penals, en una hipotètica perillositat futura, en la inexistència de garanties absolutes de no reincidència, en la insuficiència del seu arrelament familiar i en consideracions purament abstractes relatives a la protecció de l'ordre públic.

- En cap moment, es té en compte que fa pràcticament 17 anys que resideix al Principat, tota la seva vida adulta; que disposa d'un arrelament familiar efectiu, que treballa, que ha iniciat el pagament de la responsabilitat civil, que va sol·licitar voluntàriament la prohibició de l'accés a les sales de joc, i que segueix un tractament terapèutic, validat per la jurisdicció penal mateixa.

- No obstant això, la Sala Administrativa continua tractant l'expulsió administrativa com a una conseqüència automàtica derivada del delicte comès. Així, respecte de la seva malaltia, la Sala Administrativa continua abordant la qüestió des d'una perspectiva repressiva i de seguretat nacional, sense valorar el procés terapèutic, la capacitat de rehabilitació o el principi constitucional de reinserció.

- Segons el seu parer, no s'identifica un risc actual concret, individualitzat i acreditat, sinó únicament una possibilitat genèrica, teòrica i especulativa de reincidència. I aquesta conclusió es construeix sense cap suport probatori real.

- Sobre el seu arrelament familiar, addueix que la sentència impugnada el minimitza de manera arbitrària pel simple fet que els seus familiars més propers no són ascendents o descendents.

- Considera que la nova sentència impugnada no només continua vulnerant els drets reconeguts a l'article 10 de la Constitució, ja que no ha obtingut una resolució constitucionalment suficient, no ha existit una ponderació real dels seus drets fonamentals, i la nova motivació judicial continua sent aparent, insuficient i materialment arbitrària, sinó que mitjançant l'expulsió es comet una ingerència molt greu en la seva vida privada i familiar (article 13.2 de la Constitució), raó per la qual la motivació de l'expulsió ha de ser reforçada i la ponderació dels interessos en joc ha de ser explícita.

- En definitiva, considera que en la sentència objecte de recurs d'empara hi ha un incompliment material de la sentència constitucional amb una aparença de compliment, però amb la reproducció substancial del mateix dèficit constitucional.

- Per acabar, demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració dels drets esmentats, que anul·li la resolució impugnada, que acordi la retroacció de les actuacions per tal que la Sala Administrativa dicti una nova resolució plenament respectuosa amb els drets fonamentals i amb el mandat constitucional establert per aquest Tribunal Constitucional, acordant la suspensió cautelar de l'execució de l'ordre d'expulsió administrativa mentre es tramita aquest recurs d'empara, ateses les conseqüències personals, familiars, laborals i terapèutiques irreversibles que la seva execució comportaria.

2.2. Argumentació de la Sala Administrativa del Tribunal Superior de Justícia

- Després de reproduir els fets rellevants de la causa, citant la sentència apel·lada, precisa que els requisits que la jurisprudència de la Sala ha determinat per valorar la legalitat d'una ordre d'expulsió són l'acreditació dels fets imputats; que aquests constitueixin una amenaça per a la tranquil·litat, la pau o la seguretat públiques; i, la necessària proporcionalitat entre la conducta imputada i els perjudicis que es deriven de l'expulsió.

- Tanmateix, si bé els fets a l'origen de la causa no han estat qüestionats per cap de les parts, de fet, la condemna va ser el resultat de l'acord de la recurrent amb la Fiscalia, on va reconèixer els fets. Tanmateix, les parts no tenen una mateixa opinió sobre les seves conseqüències jurídiques.

- La Batllia va considerar que no hi havia dubte que la recurrent era una amenaça per a la seguretat de l'Estat, de les persones o dels béns o per a l'ordre públic i que si bé tenia un arrelament laboral, no es podia dir el mateix pel que feia a l'arrelament familiar; no obstant això, una expulsió per una durada de 10 anys, que és la durada màxima, la qual s'havia d'aplicar amb cautela, en el seu cas, era desproporcionada i s'havia de rebaixar a 4 anys.

- Seguidament, la Sala Administrativa analitza la decisió constitucional que va anul·lar la seva sentència anterior per tal com considerava que la mesura d'expulsió mateixa no estava convenientment motivada.

- La Sala Administrativa posa en relleu que si s'entén que la durada de la mesura d'expulsió per 4 anys està justificada i motivada, se n'ha de deduir que els mateixos raonaments han de servir per justificar i motivar la conformitat de la mesura d'expulsió mateixa.

- Així la recurrent va reconèixer haver comès els delictes següents: 1) delicte major de furt qualificat amb abús de confiança i per un valor superior a 6.000,00 €; 2) delicte major d'estafa qualificada per un valor superior a 6.000,00 € en concurs medial; i, 3) delicte major continuat de creació i ús de document títol valor inautèntic.

- I després d'exposar els seus *modus operandi*, aprofitant la seva condició de comptable, dins l'empresa, i de concloure que l'activitat delictiva no va ser puntual, sinó reiterada, la Sala Administrativa conclou que l'agent sí que suposa una amenaça per a la seguretat de l'Estat, de les persones o dels béns o per a l'ordre públic, tenint en compte que l'activitat delictiva és conseqüència directa de la seva addicció al joc, la qual només es va aturar quan va entrar al Centre Penitenciari.

- Insisteix en què malgrat se li hagi prohibit l'accés a les sales de joc autoritzades al Principat, pot accedir als locals de joc dels països veïns, o pot jugar per Internet (pràctica actualment molt habitual), i en aquests casos la prohibició no tindria cap virtualitat.

- També insisteix en què la seva decisió anterior analitzava la proporcionalitat de la durada de la mesura d'expulsió tenint en compte que la recurrent tenia arrelament laboral al Principat, però que no es podia dir el mateix sobre el seu arrelament familiar; així entre altres punts, destaca que està soltera, que no té fills, que acredita que viu amb un tiet, tot i que es desconeix des de quan, en tot cas, és un familiar en línia col·lateral i no directa, i es desconeix si al seu país d'origen viuen els seus pares i/o germans o demès familiars (no ha precisat cap dada sobre aquesta qüestió).

- La Sala Administrativa declara que la mesura d'expulsió – a més de la seva durada- està justificada tenint en compte que:

1) un risc és un concepte que es refereix sempre a situacions futures, de les quals no pot haver-hi

certesa perquè no han succeït. Es tracta, a la fi, de valorar la possibilitat que passi alguna cosa;

2) la recurrent ha demostrat un nul respecte per les normes del país de forma reiterada i constant, incrementant cada vegada el grau de vulneració de la normativa -fins a haver-se d'incoar un procediment penal en el qual ha estat condemnada per diversos delictes-, cosa que permet entendre que s'està davant d'una situació de risc per a l'ordre públic, especialment, si es té en compte que l'activitat delictiva es va prolongar durant anys i utilitzant diferents mètodes, sense que s'aturés fins que no va ser ingressada al Centre Penitenciari;

3) la seva ludopatia no està guarida i pot tornar a jugar en qualsevol moment, tant *on line* com als països veïns, on no consta que tingui prohibit l'accés als establiments de joc, la qual cosa suposa un risc cert que es puguin repetir actuacions delictives per aconseguir diners per jugar;

4) i, no existeixen vincles familiars en línia directa (pares o fills) i la recurrent no està casada, ni al·lega tenir parella, sense que la relació familiar col·lateral (en aquest cas amb un tiet), sigui vàlida als efectes d'acreditar un arrelament familiar, màxim quan en aquest cas es desconeix des de quan l'agent viu amb el seu tiet.

- Per tots aquests motius, desestima el recurs d'apel·lació formulat per la recurrent i confirma la decisió de la primera instància.

2.3. Argumentació del Ministeri Fiscal

- De manera prèvia, el Ministeri Fiscal manifesta que tot i que la petició d'empara es fonamenta en una presumpta vulneració dels drets a la defensa, a obtenir una decisió fonamentada en Dret i a un procés degut, de l'anàlisi del seu escrit de recurs se'n desprèn que allò que realment es denuncia és la vulneració del dret a obtenir una decisió fonamentada en Dret, ja que no s'evoca cap argument sobre els altres dos drets. Per tant, s'analitzarà únicament aquell punt.

- Recorda que la Sala Administrativa es pronuncia per segona vegada, d'acord amb les coordenades indicades pel Tribunal Constitucional mitjançant la sentència del 27 d'abril del 2026 (causa 2026-5-RE), en què li retreia que no havia explicitat el per què la gravetat inqüestionable del delicte justificava l'expulsió, ni com la comissió d'aquests delictes contra el patrimoni podien afectar a la seguretat del país, de les persones o dels béns o de l'ordre públic; i declarava que la Sala

Administrativa es limitava a efectuar una conclusió sense el necessari suport argumental que pogués justificar les raons per les quals aquesta gravetat -que no estava explicitada- ni les seves conseqüències -tampoc s'albirava que el joc en establiments a l'estranger o per internet pogués comprometre la seguretat o l'ordre públic- podien desplaçar una residència de 17 anys i un arrelament social, familiar, laboral i cultural de la recurrent.

- El Ministeri Fiscal constata que la Sala Administrativa concreta en el fonament de dret tercer la gravetat dels delictes. En efecte, aquesta descriu el tipus de delictes comesos i reconeguts per la recurrent (delicte major de furt qualificat amb abús de confiança per un import superior a 6.000,00 €, delicte d'estafa qualificada per valor superior a 6.000,00 € en concurs medial amb delicte major continuat de creació i ús de document títol de valor inautèntic); la durada i la continuïtat de l'activitat delictiva (entre el 2021 fins al maig del 2024), emprant mètodes diferents; el perjudici provocat (246.070,06 €) i la pena imposada que qualifica de greu: 3 anys de presó dels quals 14 mesos a complir al Centre Penitenciari i la resta condicionals qualificats a seguir un tractament farmacològic i psicoterapèutic per a addicció als jocs d'atzars.

- Per tant, segons el seu parer, aquest greuge ha estat plenament esmenat per la sentència recorreguda.

- Així mateix, pel que fa a la justificació de la presència de la recurrent al país com a un risc per a la seguretat dels béns o l'ordre públic, el Ministeri Fiscal constata que la sentència impugnada evoca dues circumstàncies que l'acrediten: d'una banda, el nul respecte per part de la recurrent per les normes del país (condemnada per diversos delictes) i el fet que l'activitat delictiva es va prolongar durant anys fins a haver-se d'incoar un procediment penal, i pel fet que utilitzava diferents mètodes; i, d'altra banda, per la possibilitat que els fets esmentats es puguin repetir, tenint en compte que "*la seva ludopatia no està guarida i l'agent pot tornar a jugar en qualsevol moment, tant on line com als països veïns, on no consta que tingui prohibit l'accés als establiments de joc, la qual cosa suposa un risc cert que es puguin repetir actuacions delictives per aconseguir diners per jugar*".

- Per tant, conclou que la sentència justifica els motius pels quals la presència de la recurrent al país representa un risc per a la seguretat o l'ordre públic.

- Ara bé, pel que fa a la proporcionalitat de la mesura d'expulsió, el Ministeri Fiscal discrepa de la sentència impugnada quan aquesta afirma que l'arrelament de la recurrent al país és insuficient, ja que no té vincles familiars directes al Principat i no està casada, ni al·lega tenir parella; aquesta insuficiència d'arrelament es veuria desplaçada pel risc que representa per a la seguretat o l'ordre públic.

- Segons el seu parer, aquesta afirmació efectuada per la Sala Administrativa contrasta amb la valoració constitucional, que va considerar que la recurrent residia al Principat d'Andorra des de feia 17 anys, que sempre hi havia estat vinculada laboralment i, fins i tot, després de la seva privació de llibertat havia assolit una vinculació laboral i complia amb la responsabilitat civil imposada per l'ordenança penal; i, sí que tenia una vinculació familiar amb un oncle que viu al Principat i disposa també de vincles familiars, laborals, socials i culturals amb Andorra com a país de residència, com ho evidencien els estudis que havia cursat a Andorra.

- El Ministeri Fiscal manifesta que la sentència no justifica el per què el risc contra la seguretat i l'ordre públic desplaça un arrelament acreditat de la recurrent.

- Per consegüent, demana al Tribunal Constitucional que estimi aquest recurs d'empara, per haver-se vulnerat el dret a obtenir una decisió fonamentada en Dret.

2.4. Argumentació del Govern

- Després de recordar de manera acurada els fets i l'*iter* processal de la causa, en primer terme, el Govern posa de manifest que el dret a la defensa de la recurrent no ha sigut vulnerat, ja que, des d'un punt de vista estricte, el dret a la defensa es relaciona amb el dret a l'assistència lletrada i, en aquest cas, no es pot fer altra cosa que constatar que la recurrent sempre ha disposat de la deguda assistència jurídica.

- En segon lloc, pel que fa a la vulneració del dret a obtenir una decisió fonamentada en Dret, destaca que la mesura d'expulsió es troba degudament fonamentada i recolzada amb criteris objectius derivats dels fets que han estat acreditats.

- Segons el seu parer, la recurrent confon la manca de motivació de la mesura administrativa d'expulsió amb el resultat de la resolució administrativa, ja que, la discrepància amb el contingut de la decisió no implica absència de motivació. Així doncs, tant la resolució ministerial, com la resolució del Govern, que la confirma, exposen que el motiu d'aquesta mesura d'expulsió deriva de la conducta de la recurrent, ja que va ser detinguda i posada a disposició judicial per la comissió d'un delicte contra el patrimoni, concretament, per haver transferit des del compte bancari de l'empresa on treballava al seu compte personal la quantitat de 166.385,98 €, i posteriorment condemnada per ordenança penal, dictada l'11 de març del 2025, considerada responsable en concepte d'autora d'un delicte major continuat de furt qualificat amb abús de confiança i per valor superior a 6.000,00 €, i d'altre delicte major continuat d'estafa qualificada per valor superior a 6.000,00 € en concurs medial

amb els delictes majors continuats de creació i ús de document títol valor inautèntic, i condemnada, entre d'altres, a una pena de 3 anys de presó, dels quals 14 mesos a complir en el Centre Penitenciari.

- El Govern manifesta que aquesta conducta acreditada, permet a l'Administració, dins de la seva discrecionalitat, qualificar la recurrent com a una amenaça per a la tranquil·litat, la pau o la moralitat públiques. En efecte, convé posar en relleu que aquesta mesura de policia administrativa té una substantivitat pròpia i la seva finalitat és merament preventiva basant-se en l'apreciació d'una conducta, degudament contrastada, que pugui fer racionalment preveure la probabilitat d'ulteriors atemptats contra la tranquil·litat pública. I, afegeix, que aquest caràcter preventiu és independent de la pena que pugui adoptar un tribunal penal; per tant, el fet que la recurrent no hagi estat expulsada a nivell penal no és obstacle perquè ho sigui administrativament.

- Així, cita la jurisprudència de la Sala Administrativa en la matèria, que declara que la legalitat d'una mesura d'expulsió requereix 3 condicions: l'acreditació dels fets que s'imputen a l'interessat, si els mateixos poden ser qualificats com a una amenaça per a la tranquil·litat, la pau o la moralitat públiques, i, la necessària proporcionalitat que ha d'existir entre la conducta que s'atribueix al ciutadà estranger i les conseqüències perjudicials que deriven de l'expulsió.

- En aquest cas, en primer lloc, és pacífic que els fets estan acreditats; en segon lloc, l'Administració ha d'emparar i protegir l'ordre públic mitjançant la prevenció d'aquells actes que puguin vulnerar-lo. A més, d'acord amb la doctrina jurisprudencial, correspon a l'Administració un marge d'apreciació per estimar si la presència de l'interessat en el territori del Principat representa un risc, i, en aquest cas, queda plenament motivada l'ordre d'expulsió acordada, ja que no existeix cap garantia que no es tornin a produir conductes atemptatòries a l'ordre públic; i altrament es buidaria de contingut la potestat governativa de prevenció i de protecció de l'ordre públic; en tercer lloc, sobre la necessària proporcionalitat que ha d'existir entre la conducta que s'atribueix al ciutadà estranger i les conseqüències perjudicials que deriven de l'expulsió, el Govern constata que si bé és cert que la recurrent resideix al Principat des de fa 17 anys, no ha quedat veritablement provat que mantingui una relació familiar amb els seus tiets.

- El Govern posa en relleu que el pagament del deute en concepte de responsabilitat civil i el tractament en la Unitat de Conductes Addictives són la conseqüència de la condemna imposada en l'ordenança penal i no la d'una voluntat de millora de la recurrent.

- Afegeix que la relació laboral actual de la recurrent no pot ser utilitzada com a un subterfugi per neutralitzar la potestat de l'Administració per aplicar l'expulsió. A més, la pèrdua d'aquesta ocupació és una conseqüència indirecta i inherent a qualsevol mesura d'expulsió.

- Respecte del seu tractament terapèutic, indica que la seva expulsió no n'implica la interrupció, ja que, el pot continuar seguint en el país de destinació. Endemés, escau rellevar que aquest arrelament invocat no ha suposat cap impediment en la conducta reprovable de la part actora durant aquests anys en el Principat d'Andorra, tenint en compte, que es tracta d'un delicte major continuat de furt amb abús de confiança per una quantitat global de 166.385,98 €.

- Recorda que un arrelament al país d'acollida comporta no només la integració social, sinó també, el respecte i el compliment efectiu de l'ordenament jurídic vigent. A tal efecte, aquell que decideix vulnerar-lo ho fa assumint plenament el risc que aquest comporta i no pot pretendre després invocar motius familiars o d'arrelament per evitar-ne els efectes legals. Per tant, i sobre la base dels principis jurisprudencials en matèria d'expulsions administratives, la conducta de la recurrent té prou entitat per considerar que existeix un risc greu per a la seguretat de les persones i per a l'ordre públic, en els termes previstos per la vigent Llei qualificada d'immigració, i que la seva expulsió respon a la necessitat imperiosa de protegir aquests interessos.

- En darrer terme, pel que fa a la manca de motivació de la sentència impugnada, el Govern al·lega que, contràriament a allò que addueix la recurrent, la sentència de la Sala Administrativa conté una motivació extensa, detallada i suficient, en què s'exposen de manera clara les raons que fonamenten l'expulsió.

- Manifesta que, donant compliment al mandat del Tribunal Constitucional, la Sala Administrativa no es limita a efectuar una aplicació automàtica de la mesura d'expulsió, sinó que desenvolupa i concreta les raons per les quals l'activitat criminal continuada de la recurrent constitueix un risc greu per a la seguretat del país, de les persones o dels béns o de l'ordre públic.

- Conclou que, el fet que, un cop examinades les circumstàncies personals de la interessada, la Sala Administrativa consideri que aquestes no tenen prou entitat per desvirtuar la conformitat de la pròpia mesura, constitueix una decisió derivada de la ponderació efectuada i no pas una absència de motivació. Segons el seu parer, la motivació no exigeix que l'òrgan judicial assumeixi les pretensions o els arguments de la part, sinó que exigeix que expliqui les raons per les quals els acull o els rebutja.

- Per acabar, demana al Tribunal Constitucional que desestimi íntegrament la petició deduïda per la recurrent.

3. Fonaments jurídics del Tribunal Constitucional

3.1. La recurrent en empara considera essencialment que s'ha vulnerat el seu dret a obtenir una resolució fonamentada en Dret (article 10.1 de la Constitució).

Com s'ha indicat, aquest retret es formula respecte de la sentència de la Sala Administrativa del Tribunal Superior de Justícia del 7 de maig del 2026, mitjançant la qual es van desestimar els recursos d'apel·lació interposats per la recurrent i pel Govern contra la sentència del 24 de setembre del 2025, dictada pel Tribunal de Batlles, actuant com a Tribunal unipersonal. Aquesta sentència, al seu torn, va estimar parcialment la demanda formulada per la recurrent contra la resolució del Govern que acordava la seva expulsió del territori nacional durant un termini de 10 anys, confirmada administrativament, i la va reduir a 4 anys.

3.2. També s'ha exposat en els antecedents que aquest és el segon recurs d'empara presentat per la vulneració del mateix dret constitucional en el mateix procés. En efecte, la sentència del Tribunal de Batlles que s'acaba de citar va ser objecte de dos recursos d'apel·lació que van ser desestimats per la sentència del 18 de desembre del 2025, dictada per la Sala Administrativa del Tribunal Superior de Justícia. Aquesta sentència va ser anul·lada per la sentència d'aquest Tribunal Constitucional del 27 d'abril del 2026, recaiguda en la causa 2026-5-RE, que va declarar infringit el dret a obtenir una decisió fonamentada en Dret, "*en relació amb l'exigència de proporcionalitat entre la mesura d'expulsió i la situació personal i familiar de la recurrent*" (punt 2 de la decisió).

3.3. La recurrent en empara cita com a vulnerats, al costat del dret a obtenir una decisió judicial fonamentada en Dret, els drets a la defensa i a un procés degut (apartats 2 i 1 de l'article 10 de la Constitució, respectivament). Tanmateix, el recurs d'empara no conté una argumentació específica sobre aquests dos drets constitucionals en relació amb els fets, per la qual cosa no poden ser presos en consideració. A més, es pot apreciar que el dret a la defensa ha estat exercit sense cap restricció per part de la recurrent, tant en el decurs del procediment administratiu, com en el judicial. El procés degut s'ha observat en ambdós casos.

En canvi, la recurrent afirma que "*resulta especialment greu que la resolució ara recorreguda incorri en una clara desviació respecte al mandat material imposat per aquest Tribunal Constitucional*". Encara que no es detalli el fonament jurídic, això suposaria una vulneració del dret a la jurisdicció (article 10.1 de la Constitució), tal com ho expressava aquest Tribunal en la seva sentència del 27 d'abril del 2026, recaiguda en la causa 2026-2 i 3-RE:

"*En efecte, l'article 95.1 de la Constitució estableix que les sentències d'aquest Tribunal "vinculen els poders públics i els particulars". En el mateix sentit s'expressa l'article 2.1 de la Llei qualificada del*

Tribunal Constitucional. No hi ha cap dubte que tots els Tribunals de Justícia d'Andorra, com a poders públics del Principat, estan vinculats per les sentències del Tribunal Constitucional. Contradir-les o buidar-les de contingut suposa una infracció al caràcter d'intèrpret suprem de la Constitució i, alhora, una vulneració del dret a la jurisdicció (article 10.1 de la Constitució). Aquest dret inclou la intangibilitat de les sentències fermes, i en particular les d'aquest Tribunal Constitucional".

3.4. No obstant això, queda fora d'aquest procés constitucional l'eventual infracció de l'article 22 de la Constitució, que estableix que "*l'expulsió de la persona legalment resident només es podrà acordar per les causes i segons els termes previstos en la llei*". Aquest dret fonamental no és susceptible d'empara per imperatiu de l'article 41.2 de la Constitució. Per consegüent, l'eventual legalitat de l'expulsió de la recurrent no pot ser qüestionada en aquesta seu, encara que ho hagi estat en la via jurisdiccional prèvia. Cal recordar que la causa legal d'expulsió va ser la prevista a l'article 73 g) de la Llei 9/2013, del 31 de maig: "*que es constati que la persona titular de l'autorització representa un risc per a la seguretat de l'Estat, de les persones o dels béns o per a l'ordre públic*".

3.5. A efectes de la seva anàlisi es començarà per l'eventual contradicció o buidament de contingut de la nova sentència de la Sala Administrativa del Tribunal Superior de Justícia amb la sentència estimatòria de l'empara d'aquest Tribunal Constitucional, per continuar després amb el dret a obtenir una decisió fonamentada en Dret.

3.6. La sentència d'aquest Tribunal Constitucional del 27 d'abril del 2026, recaiguda en la causa 2026-5-RE, deia:

"[El Tribunal Superior de Justícia] *no explicita el per què d'aquesta asseveració sobre la seva gravetat, ni com la comissió d'aquests delictes contra el patrimoni poden afectar a la seguretat del país, de les persones o dels béns o de l'ordre públic.*

És a dir, la Sala Administrativa es limita a efectuar una conclusió sense el necessari suport argumental que pugui justificar les raons per les quals aquesta gravetat -que no explicita- ni les conseqüències d'aquesta -tampoc s'albira que el joc en establiments a l'estranger o per internet pugui comprometre la seguretat o l'ordre públic- poden desplaçar una residència de 17 anys i un arrelament social, familiar, laboral i cultural de la recurrent.

Consegüentment, aquest Tribunal considera que la decisió adoptada no fonamenta, conforme al cànon de constitucionalitat de la motivació, de manera racional i lògica, la proporcionalitat de la mesura de l'expulsió, per la qual cosa s'ha de procedir a anul·lar la resolució dictada per tal que se'n dicti una de nova amb les exigències de la motivació respecte del principi de proporcionalitat entre els fets que justifiquen l'expulsió segons l'autoritat administrativa i la situació personal i familiar de la

recurrent".

3.7. D'antuvi, convé deixar clar que el Tribunal Constitucional no estava prenent una decisió contrària a l'expulsió de la recurrent. Aquest tipus de decisions correspon a la jurisdicció ordinària. No es pot interpretar la sentència que s'acaba de citar com a una obligació per part de la Sala Administrativa d'estimar el recurs contenciós administratiu i d'anul·lar l'expulsió. Per això no es pot compartir el retret que la recurrent en empara fa a la segona sentència de la Sala Administrativa, en el sentit que "*es limita essencialment a ampliar formalment la motivació precedent, reiterant pràcticament les mateixes conclusions, mantenint intacte el resultat final*". Allò que es demanava a la Sala Administrativa era, en rigor, que ampliés la motivació, per complir amb l'article 10.1 de la Constitució.

3.8. Ara bé, l'ampliació dels raonaments emprats per la segona sentència de la Sala Administrativa, en relació amb la primera, és indubtable. L'òrgan judicial ha estès notablement els raonaments de la seva primera sentència, tant en termes quantitatius, com en termes qualitatius.

Així, pel que fa a la seguretat del país, de les persones, dels béns o de l'ordre públic, es limitava a dir que "*a la vista dels delictes comesos per la part agent, aquest Tribunal considera que no hi ha dubte que l'agent suposa una amenaça "per a la seguretat de l'Estat de les persones o dels béns o per a l'ordre públic" i que, en conseqüència, pot ser acordada la seva expulsió*".

En canvi, en la segona sentència dedica més d'una pàgina a detallar els delictes comesos, els fets que hi van donar lloc i les condemnes imposades, alhora que explicita que la causa legal d'expulsió es compleix, perquè l'activitat delictiva és conseqüència directa de l'addicció al joc, la persistència de la qual considera com a possible.

3.9. En segon lloc, la nostra sentència del 27 d'abril del 2026 esmentada, posava en relleu que l'únic judici de proporcionalitat examinat per la sentència anterior de la Sala Administrativa era aquell relatiu als anys d'expulsió, per rebutjar el recurs del Govern que volia mantenir-lo en 10 anys, quan el Tribunal de Batlles els havia rebaixat a 4, i en la nostra decisió s'exigia que s'apliqués el judici de proporcionalitat a l'expulsió considerada en si mateixa.

La nova sentència de la Sala Administrativa reinterpreta tots els arguments de proporcionalitat de la primera sentència per concloure que l'expulsió, i no només la seva durada de 4 anys, és proporcionada i està justificada. Afegeix, a més, certes consideracions addicionals en aquest sentit.

3.10. Cal concloure que la segona sentència de la Sala Administrativa no només no ha contradit, ni

buidat de contingut la sentència d'aquest Tribunal Constitucional, sinó que li ha donat compliment.

No ha existit, per tant, cap vulneració del dret a la jurisdicció (article 10.1 de la Constitució).

3.11. Abordem ara l'anàlisi del dret a una resolució fonamentada en Dret, establert en els articles 10.1 i 86.2 de la Constitució.

En les seves al·legacions, el Govern posa en relleu el seu poder per protegir l'ordre públic i per prevenir la comissió de delictes, així com l'exercici de policia administrativa en matèria d'estrangers. Per aquest motiu, considera que l'absència d'expulsió penal no impedeix que aquesta mesura sigui adoptada per l'Administració si es compleixen els requisits legals. El Govern entén que l'arrelament al país implica no només una integració social, sinó també el respecte de l'ordenament jurídic de l'Estat d'acollida.

El recurs d'empara està implícitament dirigit contra la decisió d'expulsió del Govern, ja que tot el procediment contenciós-administratiu intenta anul·lar-la. Tanmateix, l'empara es presenta només, de manera explícita, contra la darrera sentència de la Sala Administrativa del Tribunal Superior de Justícia, com es pot veure en l'encapçalament i en el suplico del recurs.

Aquesta sentència complirà els termes del recurs i el dret fonamental al·legat, és a dir, a obtenir una decisió judicial fonamentada en Dret, segons l'article 10.1 de la Constitució. Per tant, no examinarà l'actuació administrativa d'expulsió.

3.12. És important destacar que el Tribunal Constitucional no és un tribunal de cassació, ni d'última instància. D'aquí que el dret a obtenir una resolució fonamentada en Dret no inclogui el dret a l'encert en les resolucions dels tribunals de justícia, ni tampoc suposi una garantia de la seva qualitat.

En efecte, tal com s'ha vist, la sentència recorreguda en empara conté una justificació jurídica de la seva decisió desestimatòria de l'apel·lació, en què explica els dos punts centrals del cas: la concurrència del requisit legal per a l'expulsió i la seva proporcionalitat.

En una aproximació inicial, es constata així que hi ha una fonamentació jurídica per a la decisió desestimatòria de les apel·lacions pronunciada per la Sala Administrativa.

3.13. Tanmateix, és necessari endinsar-se amb més profunditat en el raonament.

En el seu escrit, el Ministeri Fiscal desglossa l'argumentació en tres parts: sobre la gravetat dels delictes, sobre el risc per a la seguretat dels béns o l'ordre públic i sobre la proporcionalitat de la mesura d'expulsió. Les tres qüestions es poden estudiar.

Pel que fa a la gravetat dels delictes, la sentència del 27 d'abril del 2026, recaiguda en la causa 2026-5-RE, va retreure a la primera sentència de la Sala Administrativa que no l'explicités. El Ministeri Fiscal considera que la segona sentència ho ha deixat ben explícit, i aquest Tribunal Constitucional coincideix amb ell.

En efecte, la darrera sentència de la Sala Administrativa detalla els delictes comesos, reconeguts per la recurrent mateixa, i descriu les seves accions de manera prolongada en el temps (del 2021 fins al mes de maig del 2024), valorant la durada i la continuïtat de l'activitat delictiva. També detalla la gravetat de les penes imposades.

No hi ha dubte que hi ha un raonament judicial clar sobre la gravetat dels delictes, que correspon a la gravetat de les penes. En aquest punt, s'ha respectat el dret a una decisió fonamentada en Dret.

3.14. Pel que fa al risc per a la seguretat dels béns o l'ordre públic, de nou la sentència constitucional esmentada va trobar manca d'argumentació. El Ministeri Fiscal considera que aquest ha estat prou raonat en la segona sentència de la Sala Administrativa. Aquesta també és la visió d'aquest Tribunal Constitucional.

El risc percebut, segons la Sala Administrativa, se centra en l'addicció al joc, que podria conduir a nous delictes contra el patrimoni. La Sala Administrativa reprodueix part de la sentència apel·lada, que destaca que la sol·licitud efectuada per la recurrent al Consell Regulador del Joc d'Andorra per prohibir l'accés a les sales autoritzades del Principat no és suficient, ja que l'addicció pot manifestar-se jugant en països veïns o a Internet, aquesta darrera modalitat molt comuna a la societat.

El risc, per definició, fa referència a una possibilitat futura. Per aquesta raó, no es pot exigir un suport probatori real, com sí que fa el recurs d'empara. Un judici equilibrat basat en l'experiència és suficient. I sens dubte, l'addicció al joc, com altres addiccions, és difícil de superar i pot conduir a conductes delictives. Quan un delicte és resultat d'una addicció, el risc sens dubte augmenta.

3.15. Resta per examinar la qüestió de la proporcionalitat de la mesura d'expulsió. Aquest també va ser un punt en què la nostra sentència anterior del 27 d'abril del 2026 va detectar una absència de raonament.

La proporcionalitat fa referència a la correspondència entre, d'una banda, la mesura d'expulsió de 4 anys, i, d'altra banda, la gravetat dels delictes comesos, el risc i les circumstàncies personals de la recurrent. Aquestes últimes encara s'han d'analitzar.

Pel que fa a aquestes, el Ministeri Fiscal considera que la segona sentència de la Sala Administrativa manca novament de raonament suficient, i proposa, per tant, que s'estimi l'empara.

El Tribunal Constitucional, però, discrepa del Ministeri Fiscal i considera que la proporcionalitat ha estat estudiada de manera suficient per la Justícia en aquest cas, especialment, pel que fa a les circumstàncies de la recurrent.

En la nostra sentència anterior vam dir:

"*Des d'aquesta òptica, la recurrent resideix des de fa 17 anys al Principat d'Andorra, sempre ha estat vinculada laboralment i, fins i tot, després de la seva privació de llibertat ha assolit una vinculació laboral i compleix amb la responsabilitat civil imposada per l'ordenança penal. D'altra banda, sí té una vinculació familiar amb un oncle que viu al Principat i disposa també d'uns vincles familiars, laboral, socials i culturals amb Andorra com a país de residència, com ho evidencien els estudis que ha cursat a Andorra*".

En primer lloc, és convenient no interpretar aquestes consideracions com fa la recurrent, que dona a entendre que el Tribunal Constitucional s'hauria pronunciat sobre la necessitat d'anul·lar la decisió del Govern. Això no és així. En cap moment el Tribunal Constitucional va constatar que, tenint en compte les circumstàncies personals (residència prolongada, relació laboral, compliment de la responsabilitat civil, oncle a Andorra), la mesura d'expulsió fos desproporcionada. Només va exigir un raonament degut.

La segona sentència de la Sala Administrativa considera en el seu fonament jurídic tercer fets nous, dels quals 7 fan referència a vincles amb el Principat. Ho fa en aquests termes:

"*3) l'agent està soltera;*

4) no té fills;

5) acredita que viu amb un tiet, tot i que es desconeix des de quan, en tot cas, és un familiar en línia col·lateral i no directa;

6) es desconeix si al seu país d'origen (Argentina) viuen els seus pares i/o germans o demès familiars (cap dada s'ofereix sobre aquesta qüestió);

7) va a estar matriculada de batxillerat al Principat concretament al centre espanyol María Moliner, sense que consti que hagués finalitzat aquests estudis;

8) ve realitzant transferències periòdiques -però d'escassa quantia- per respondre a la responsabilitat civil derivada del delicte;

9) l'agent ha treballat de forma regular des del mes de gener de 2010, i va continuar donada d'alta a la CASS durant el seu ingrés al Centre Penitenciari, igualment consta com a assalariada des del moment de la seva sortida del dit Centre, i ha aportat un informe de l'empresa en el que es diu que exerceix les seves funcions amb responsabilitat".

Però la Sala Administrativa no es limita a considerar els fets anteriors, sinó que els avalua. En particular, a la pàgina següent de la sentència, es neguen les arrels familiars d'aquesta manera:

"*No existeixen vincles familiars en línia directa (pares o fills) i l'agent no està casada ni al·lega tenir parella, sense que la relació familiar colateral (en aquest cas amb un tiet), sigui vàlida als efectes d'acreditar un arrelament familiar, màxim quan en aquest cas es desconeix des de quan l'agent viu amb el seu tiet*".

Aquesta valoració de l'absència de vincles familiars, que no existia en la primera sentència de la Sala Administrativa, suposa un judici de ponderació sobre circumstàncies fàctiques molt rellevants per determinar si hi ha arrelament cosa que, juntament amb altres elements, condueix a la desestimació del recurs d'apel·lació.

És clar que l'abast i la profunditat dels raonaments jurídics són sempre objecte de debat. No hi ha una mesura exacta indiscutible.

Però, la tasca del Tribunal Constitucional no és buscar l'òptim, sinó establir els mínims exigits per la

nostra Constitució.

La recurrent no ha identificat cap element contradictori, absurd o il·lògic en el raonament de la Sala Administrativa del Tribunal Superior de Justícia, encara que no els comparteixi i li semblin equivocats. Assenyala que la motivació és més evident que real i que s'ha fet una valoració arbitrària del seu arrelament familiar i social. Tanmateix, no es detecta l'arbitrarietat denunciada. La proporcionalitat d'aquest arrelament ha estat suficientment tractada.

3.16. Des de la perspectiva constitucional pròpia del recurs d'empara, és clar que la sentència impugnada està, en el seu conjunt, fonamentada en Dret.

3.17. Com a síntesi d'allò que s'acaba d'exposar, es pot concloure que la sentència impugnada de la Sala Administrativa del Tribunal Superior de Justícia no contradiu, ni buida de contingut la sentència anterior d'aquest Tribunal Constitucional, i que també proporciona arguments jurídics suficients, des del punt de vista constitucional, per donar suport a la seva decisió, sense cap arbitrarietat, ni cap decisió absurda, il·lògica o contradictòria. Per tant, no hi ha vulneració del dret a obtenir una decisió judicial fonamentada en Dret.

Així doncs, l'empara ha de ser desestimada.

3.18. La desestimació de l'empara comporta la imposició de les costes a la part recurrent, d'acord amb les disposicions de l'article 92.4 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional.

Decisió:

En atenció a tot això que s'ha exposat, el Tribunal Constitucional, per l'autoritat que li confereix la Constitució del Principat d'Andorra,

Ha decidit:

1. Desestimar el recurs d'empara 2026-46-RE, interposat per la representació processal de la Sra. Fernanda Desirée Galván contra la sentència del 7 de maig del 2026, dictada per la Sala Administrativa del Tribunal Superior de Justícia.

2. Declarar que no s'ha produït cap vulneració del dret a la jurisdicció, en el seu vessant del dret a obtenir una decisió fonamentada en Dret, reconegut a l'article 10 de la Constitució.

3. Imposar a la recurrent les costes processals derivades de la desestimació del seu recurs d'empara.

4. Publicar aquesta sentència, d'acord amb allò que disposa l'article 5 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*.

I així, per aquesta sentència nostra, que ha de ser notificada a la representació processal de la recurrent, al Govern d'Andorra, a la Sala Administrativa del Tribunal Superior de Justícia i al Ministeri Fiscal, ho pronunciem, manem i signem a Andorra la Vella, el 12 d'octubre del 2026.

Pere Pastor Vilanova — President

Víctor Torre de Silva López de Letona — Vicepresident

Jean-Yves Caullet

Magistrat

Joan Manel Abril Campoy

Magistrat